

Wpływ czytania na rozwój dzieci i młodzieży

Czytanie jest jedną z podstawowych umiejętności, która pozwala dobrze funkcjonować w dzisiejszym świecie. Umiejętność czytania nie jest tylko zdolnością ograniczającą się do składania liter w wyrazy a tych w pełne zdania, czytanie pozwala na interpretację i analizę tekstu. Dlaczego warto zachęcać dzieci do czytania książek? Oto kilka przykładów.

Fundacja ABCXXI (twórca akcji Cała Polska Czyta Dzieciom) przekonuje, że czytanie dzieciom od urodzenia ma szereg pozytywnych skutków. Z przeprowadzonego badania wynika, że dzieci którym czytano od narodzin rozwijały się lepiej lub równie dobrze jak ich rówieśnicy, którym książek nie czytano. Zauważono lepszy rozwój mowy biernej (rozumienia słów) a rodzice deklarują, że podczas głośnego czytania dzieciom nawiązuje się między nimi długotrwała więź, co w przyszłości zaowocuje mniejszą liczbą problemów wychowawczych.

Badania wskazują, że dzieci, które czytają książki osiągają lepsze wyniki w nauce w porównaniu z dziećmi, które spędzają czas przed telewizorem. Łatwiej zapamiętują i przyswajają informacje, mają lepiej rozbudowaną wyobraźnię oraz są mniej agresywne. Rodzice dają się złapać w pułapkę telewizyjnych programów edukacyjnych dla najmłodszych, włączając taki program rodzic uważa, że ich dziecko w pewien sposób się rozwija. Naukowcy jednoznacznie stwierdzają, że tego typu programy nie wpływają na rozwój dziecka, należy zatem uznawać telewizję za całkowicie bierną aktywność dziecka. Dzieci, które nie oglądają telewizji, spędzają ten czas aktywnie – bawiąc się lub ucząc.

Podczas czytania mózg wykonuje bardzo intensywną pracę. W miarę rozwoju fabuły, wyobraża sobie nowe miejsca, tworzy wizerunki bohaterów, wizualizuje sobie możliwe zakończenie książki, łączy fakty i osoby występujące w poprzednich rozdziałach, przyswaja wiedzę zawartą w książce, analizuje i ocenia postawy i moralne wybory postaci.

Dzięki samodzielnemu czytaniu dziecko rozwija swoje umiejętności do łączenia faktów i wzmacnia swoje szlaki pamięciowe, chętniej sięga po książki z interesującą ją dziedziną.

Rozwijając swoją pasję będzie zgłębiało wiedzę przez wybór coraz trudniejszych tekstów, zawierających więcej informacji. Bardzo ważna jest rola rodzica aby potrafił nakierować dziecko w wyborze książek, tak aby nie była ona zbyt łatwa lub zbyt trudna. Podczas czytania dziecko uczy się nowych słów, potrafi w kontekście wyczytać ich znaczenie.

Problemy w nauce mogą wynikać z braku umiejętności czytania ze zrozumieniem. Czytanie jako czynność jest bardzo wymagająca dla mózgu, dziecko potrzebuje obycia z czytaniem aby mózg mógł efektywnie łączyć przeczytane słowa, wyciągnąć z nich jak najwięcej cennych informacji. Dzięki nawykowi częstego czytania, dzieci w przyszłości będą potrafiły odczytywać informacje zawarte w kontekście, łatwiej przyswoją wiedzę z danego tekstu.

Dzieci niejednokrotnie utożsamiają się z bohaterami czytanych książek, takie zachowanie kształtuje w nich empatię oraz kształtuje postawy moralne. Warto po przeczytaniu przez dziecko jakiejś książki poświęcić kilkanaście minut na rozmowę o tej książce, wymienić się wrażeniami, wysłuchać co dziecko sądzi o bohaterach i ich wyborach, zachęcić do oceny ich postaw, wskazania ich mocnych stron.

Czytanie książek jest również bardzo ważne w innym aspekcie. Dziecko wykorzystując czas na czytanie książek nie spędza go przez komputerem lub telewizorem. Występuje wysoka korelacja czasu spędzanego przed telewizorem lub komputerem z występowaniem nadwagi u dzieci.

Czytanie książek redukuje stres. Czytanie książek każdego dnia może zredukować poziom stresu aż o 68%. Czytanie uspakaja zdecydowanie lepiej niż: słuchanie ulubionej muzyki (61%), rozkoszowanie się kubkiem dobrej herbaty (54%), spacerowanie (42%), granie w gry komputerowe (21%).

Dlaczego wielu dorosłych i nastolatków nie czyta książek? Ponieważ nawyk czytania należy wyrabiać w dzieciństwie, kiedy młody człowiek kształtuje swoje postawy i przyzwyczajenia. Jak tego dokonać? Pokazując dziecku zalety płynące z czytania książek, zachęcając do czytania oraz czytać samemu, tak aby dawać przykład.

Bibliografia:

Teleoglupianie. O zgubnych skutkach oglądania telewizji (nie tylko przez dzieci). Czarna Owca, 2012

Włam się do mózgu; Altenberg; 2017

Badanie efektów czytania dzieciom od urodzenia, dostęp z dnia 03.04.2018:

http://www.calapolskacztyadzieciom.pl/ckfinder_pliki/files/Raport%20ko%C5%84cowy.pdf

TAK Czytam www.takeczytam.pl